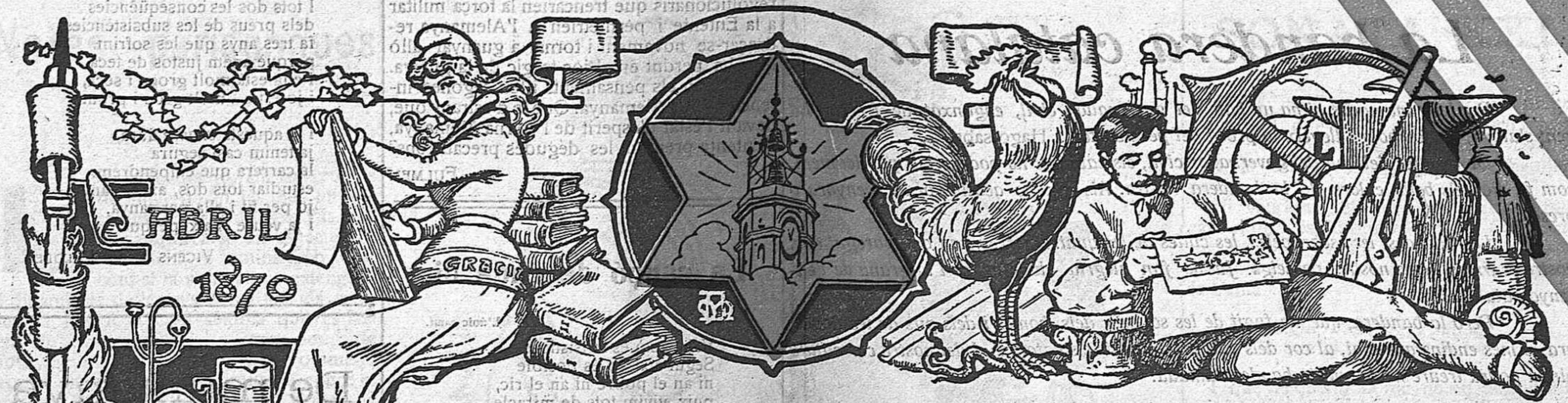

6/380

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
 (Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.
AQUEST NÚMERO 10 CÈNTIMS PER TOT ESPANYA
 NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
 TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Fòra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 150. — ESTRANGER, 250

Primavera en ple hivern

—Caram, quina florida!

La bandera catalana

Per les cantonades hi ha un ban del governador civil, enganxat de fresc... La gent s'atura, s'agombola i llegeix la prosa del petit cartell... Hago saber...

De resultes del ban del governador civil, els catalans no podem lluir públicament, com fa dies, els bells colors de la bandera nostra. Als qui no acatin l'ordre, penyora o presó.

Les llaçades, les escarapeles, les cintes de les quatre barres, han desaparegut dels nostres carrers i dels nostres passeigs. Ja no fan alegria als ulls l'or i la grana de l'enseny catalanesca.

Però la bandera, que ha fugit de les solapes dels homes i dels pits de les dones, ara és més endins que mai, al cor dels catalans, de tots els catalans. I del nostre cor català ningú podrà treure mai aquesta bandera amada.

ALLÀ, A PORTUGAL...

Es telegrames, inesperadament posaren una angúnia en el nostre cor. La monarquia a Portugal era restaurada tan automàticament com fou proclamada la república. Allò venia a trencar lo que hem convingut en nomenar hora universal de democràcia. Quan Rússia sostenia, malgrat tot, el seu règim socialista, i l'Alemanya popular succeïa a l'imperial, i els programes dels partits d'oposició, passaven a ésser programes de govern a l'Anglaterra, i arreu se perceïen els batecs dels deslliuraments pròxims, era possible que un poble retrogradés, desmentint el moviment universal?

Portugal ha rebutjat l'insolidaritat amb el món, mantenint la república. Es que aquesta és el desordre—se replica. Ah! no! Quan en unes jornades decisives el poble se redreça, refent la guàrdia que donava a la república, és que la consciència nacional creu persisteix la bondat del règim que es dona. La república va refer l'hisenda, extengué l'insubmissió popular, millorà l'exèrcit, i posà al davant de la governació als seus varons més preclars. Recordem, en canvi, havia convertit el rei Carles l'hisenda nacional en caixa pròpia, i que la realista estava tan corcada i desvalguda que l'ex-rei Manel, nou Boabdil, tingué que abandonar Portugal plorant, sense que ningú caigués per ell cavallerosament.

I la república, per damunt de tot, té per executòria la seva llealtat al món. Quan un mínim d'agressió alemanya, va produir un màxim de reacció portuguesa, no fitubeja en incorporar-se a la guerra per la democràcia, i aquest Estat en el qual se vol vincular el desordre i l'incompetència, va enviar al front seixanta mil homes. Quantes monarquies ordenades i competents, amb triple número de ciutadans que la portuguesa haurien pogut movilitzar i equipar seixanta mil homes, per a cobrir un sector al costat dels magnífics exèrcits europeus?

Ja, ja se que això pot tenir únicament un valor de organització i de aprofitament de l'ausili otorgat per l'Anglaterra. Però és que la república feu més. Els soldats expedicionaris no eren aliats que fredament i per una raó d'Estat partien vers la lluita, sinó que se sentien creuats d'una democràcia, que lluitaven per la llibertat contra l'autocràcia, pels pobles contra els emperadors. La primera vegada que Portugal marxava armada per Europa, podia anar cantant la Marsellesa.

Els varons preclars del republicanisme portuguès, En Bernardí Machado el primer, quin gran fervor! Varen donar els seus fills a l'exèrcit, el seu pensament i la seva acció a la defensa de la pàtria i de les colònies i a la solidaritat amb els aliats. Portugal no va sofrir amb la guerra. Els submarins varen ésser allunyats de les seves costes, les seves divisions aguantaren heroïcament la topada postera de l'enemic, i l'Àfrica colonial fou conservada. La república de Portugal no ha perdut les seves colònies, i ara les veurà engrandides.

Cert que la tragèdia apareix massa sovint a Portugal, però qui pot entre nosaltres, que vivim en drama permanent, fer de la sang acusació contra la república? Pateix de la exacerbació agressiva dels idealismes que topen dins d'un territori reduït, però, ara,

davant del perill, una fraternitat republicana s'és establerta, iniciació de la nova democràcia constructiva. Se vivia massa a Portugal de baralles romàntiques, de gesticulacions generoses, d'odis sentimentals, perquè creien la república afermada. L'alçament monàrquic tornarà el seny als republicans lusitans i pensaran que si compliren amb l'hora de la llibertat bèlica, avui se deuen a la llibertat pacifista. Foren grans en la guerra, i no seria infinitament dolorós se, separés Portugal d'Europa en l'hora de la pau i de l'adveniment de les democràcies proletàries?...

PARADOX

L'eterna Alemanya

UALSEVOL es creuria que després de tot el que ha passat, l'Alemanya està canviada. Guerra, derrota, revolució, guerra civil... Un poble que travessa tots aqueixos estats, sembla que al cap-de-vall, hauria de quedar transformat. Doncs, no. Amb l'Alemanya no succeï així. Els fets demostren que subsisteix, a través dels trontolls i els capgiraments dels temps darrers, l'eterna Alemanya.

Ara mateix, el Govern d'Ebert torna a mostrar-se engallat davant l'Entente. Pel llenguatge de la premsa alemanya i dels radiogrames oficiosos de Nauen, es veu clar que la gent de Berlín tracta d'enterbolir altre cop les aigües, per a veure si l'enterboliment li permet defugir les justes condicions de pau que els aliats han d'imposar-li.

L'Alemanya, l'eterna Alemanya (que és la mateixa governada pel Kaiser o per Ebert) no és causa de fer esforços i d'intentar maniobres. Encara no ha perdut l'esperança d'un canvi de situació. Vençuda per les armes, s'entossudeix en eludir per l'astúcia i per l'embrolla les conseqüències de la derrota.

Alguns diaris alemanys, davant la nova de certs acords presos per la Conferència de la Pau, i que no són pas dels pitjors que afecten a l'Alemanya, protesten i criden exageradament, i asseguren que es negaran a firmar la pau en tals condicions.

Però tothom sap que, l'Alemanya no està avui en situació d'afrontar novament una guerra. Si no volgués acceptar les condicions de l'Entente, els exèrcits aliats tornarien a posar-se en moviment. En el terreny militar, els alemanys no tenen cap esperança.

En canvi, en tenen en el terreny diplomàtic i sobre tot en el terreny de les fosques intrigues. Saben els alemanys que entre diversos Estats aliats hi ha qüestions litigioses i que alguna d'aquestes qüestions, com és ara la que existeix entre Itàlia i els sud-eslaus, és susceptible de crear greus conflictes. I l'Alemanya està a l'aiguait, per a veure si la discòrdia entre els aliats li dona ocasió de pendre la revanxa.

D'altra banda, els alemanys encara confien en que la qüestió obrera provoqui grans pertorbacions als països de la Entente. Pensen que en el cas de negar-se ells a firmar la pau amb el pretext de les suposades exigències dels Estats aliats, els obrers d'aquests s'alçarien contra el perill del recomençament de la guerra, produint-se una sèrie de sotraes

revolucionaris que trencarien la força militar a la Entente i permetrien a l'Alemanya redreçar-se novament i tornar a guanyar allò que ha perdut en el joc tràgic de la guerra. Tals són els pensaments i les segones intencions de l'Alemanya. Què té d'estrany que, davant l'estat d'esperit de l'eterna Alemanya, l'Entente prengui les degudes precaucions?

FULMEN

La cançó de cada dia

L'únic camí.

Vaja, això és irresistible!
Seguï així no és possible
ni an el pobre ni an el ric,
puix, vivim tots de miracle,
i estem dant un espectacle
que no té res de bonic.

Sí, senyors; avui la vida
n'és tan cara i tan neulida,
que'l qui viu sols del jornal,
només pot menjar les sobres,
i els que encara som més pobres,
menjem *menos* que un pardal.

Perxó fem tan mala cara:
perxó a molts prou se'ns repara
que sofrim decandiment
i que treballem amb pena,
i portem l'ós a l'esquena,
per la manca d'aliment!

Jo no sé que pagaria
per no sentir cada dia,
de ma esposa la cançó,
explicant-me lo que passa,
cada jorn que vé de plaça,
de fè un xic de provisó.

—Es una vergonya!— crida—
Si no's pren seriosa mida,
el dia *menos* pensat,
s'armarà algun gros escàndol,
puix, ningú respecta el bàndol
que ha posat l'autoritat!

Vas a plaça amb cinc pessetes,
i dant voltes i volletes
perquè *allarguin* els diners,
compres un manat de raves,
quatre pesols, quatre faves,
i no pots comprar res més!

Avui no's pot fè escudella,
perquè el bou, moltó i vedella
están a un preu fabulós.
El bacallà? Ni pensar-hi!
perquè el negre i ordinari
s'ha tornat també orgullós.

I el peix? Vaia un altra plaga!
Avui el barat es paga
al preu del peix de més nom;
i, de pops, surell i lissa
n'hi ha aital demanadissa
que no't pot comprar tothom.

No parlem de les mongetes,
perquè es fan dir *senyorettes*,
quan abans eixa llegum
era un *plat* tan ordinari,
que no més el proletari
feia d'elles gran consum.

El mateix que les patates
que haurien d'anar barates,
perquè n'hi han a gavaldes;
i en canvi, bo i sent grillades,
fan pagar-les, devegadas,
les sis lliures quatre rals.

La verdura, té malura,
però, apugen la verdura
no se sap per quin motiu.
Deien que era per la guerra,
i ara diuen que de terra
no'n tenim prou pel cultiu.

Es a dir que tot s'apuja;
i en tal forma cau la pluja
de menaces i d'augments,
que'l qui va comprà a la plaça,
regategi poc o massa
surt amb l'ànima a les dents.

Per tant, estic decidida
si aquest sistema de vida
no acaba per sempre més,
a fer-te anà cada dia
a comprà a la Boqueria,
i sabrás lo distret que és.—

Així s'explica ma esposa;
i si bé m'ho diu en prosa,
és per mi l'efecte igual;
dones, de sobres considero
que és per ella un desespero
fè allargà el meu curt jornal.

I tots dos les conseqüències
dels preus de les subsistències,
fa tres anys que les sofrim,
perquè anem justos de teca,
i ella està molt groga i seca,
i jo estic... molt groc i prim.

I si aquesta *broma* dura,
ja tenim casi segura
la carrera que empndrem:
estudiar tots dos, amb manya,
jo per fil i ella per canya,
i ja veure si així pesquem.

VICENS ANDRÉS LLOBET

De muntanya

L'istiu passat vaig anar un parell de setmanes a fer provisó d'oxigen, respirant l'aire sanitatós de la serra de Miralles, aire saturat d'aromes robades als pins i a les farigoles dels boscos de can Milà.

El meu hostatge era l'alegre Mas del Boixos, amarat de sol i perfumat pels romanins dels voltants. Els masovers eren una família composta de pare, mare i cinc fills alts com uns sants paus i més bonassos que un mató de monja.

Als primers dies d'ésser al Mas, va cridar-me l'atenció la presència d'un jove presumit, ditxaratero i barrut que, sense tocar res de feina, manava més que l'amo i ho feia anar tot en orris.

—Que és de la família?— vaig preguntar an En Segismon.

—Ca, home, va respondre'm el masover. Ja vos ho contaré. Les nostres hisendes són grans i tot sovint ens prenien llenya dels boscos, fruita dels prats i blat de les eres en temps del batrer. Els nois i jo prou feine tenim a treballar i havent sentit a parlar d'un minyó aixeri, valent i actiu que podia vetllar per la nostra tranquil·litat, varem decidir pendre'l a sòu perquè ens vigilé les propietats.

—Ja entenc.
—Al principi tot va anar bé, En Martinet cumplia bé els seus deures, no s'enbolicava en les nostres coses i els malfactors van desaparèixer d'aquests indrets. N'estavem tan contents que no el dexàvem tocar de peus a terra; cor que vols cor que desitges.

—I en vareu fer un gra massa.
—Tant, que el noi va inflar-se com una bomba i avui ni el rei li és bon moço. Ens mana a tots com si fóssim moços d'ell. Si li alsem la veu ja fica desseguida mà a la faixa i ens amenaça amb llescar-nos el coll. S'ha fet ben bé l'amo de casa nostra.

—Però, segueix vetllant pels vostres interessos?

—¡Ca! Pels seus exclusivament. Els saltaparets tornen a fer de les seves i ell jeu tot el dia afartant-se amb lo millor del rebost i bevent-se tot el vi ranci.

—I què pensesu fer?
—Oh no ho sabem pas. A la que'ns queixem una mica ja'ns ensenya el ganivet i ens engega uns mots estranys que no entenem ni mica.

—Voleu creure i seguir un bon concell?
—Digueu.

—Doncs a fi d'aqueix mateix mes, vós i els vostres fills el crideu a comptes i, en lloc de donar-li la soldada li engegueu una tanda de cops de puny que no li quedin ganes de tornar per aquests indrets.

No sé pas si varen fer-ho perquè jo vaig anarme'n el dia 20 del Mas dels Boixos per a tornar a respirar els aires ciutadans de la dolça Barcelona.

A l'istiu proper aniré a la serra de Miralles a veure si a can Segismon han seguit el meu concell.

JEPH DE JESPU

Aquest número ha passat per la censura governativa

Notes parisenques

I ESBOÇ ASPRE

ES matinatedes durant les crueses de l'hivern són les més implacables, les més crudels. Els rostres adquireixen un aspecte lúvit i macilent, es camina amb pena, com si la voluntat no extengués el dinamisme de la seva força fins els muscles. El fret de la carn sembla que es faci sensible en l'esperit, i un gran desig de morir, de morir pobrement, asquerosament, prop d'un pilot d'escombraries o sobre el fang que la corrent de les aigües brutes ha deixat a la cantonada d'un carreró, s'apodera de nosaltres. Morir prop del cadàver del gat o del goç que la criada d'una casa veïna ha tirat arran de acerai. Aquesta humilitat davant la mort, fi de totes les sopèrbies, no la comprenen els senyorets estil gòtic que surten en aquelles hores de les seves orgies.

II

DE MAL VIURE

A cà la pentinadora

La pentinadora és una dona estoïca. El tocador de pentinar és ja una institució entre les dones públiques, malgrat ésser relativament modern. A certes hores del dia un tocador és una cosa trágica. Hi ha allí un hacinament de carn fofa, masegada i potser podrida. Les cares de les dones són flàcides, cares de convalescentes i d'una lliuor enguniosa. N'hi han que porten a les mans l'artifici del seu pentinat i mostren el cap pelat, perquè el seu cabell s'ha quedat per les clíniques. Quina pena! En el tocador tenen les seves tertúlies. Parlen de les mestres, dels amants, del diner que han guanyat la nit anterior i del vestit que pensen adquirir. L'absurde de la seva vida contra raó, contra naturalesa, els ha empedernit l'ànima. Mútuament s'odien i s'envegen i devagades tot acaba amb insults i esgarrapades.

III

HORA LLUNYANA

L'hora melancòlica de la meua jornada parisiense era aquella en que m'asseia davant dels llibres després de sopar.

Un piano, dintre la casa, tocava algun vals cosmopolita, i amb el seu so aspror dels records baixava al meu cor.

Oblidava la jornada amb les seves habilitats hostils. Per sobre la pantalla del llum hi voltava el desesper.

El meu país apareixia dins l'ombra com una tela de romàntica tempesta.

El meu país on els vespres serien tan bells repassant la vida del dia sempre nova i joiosa.

El meu país on aniria en aquesta hora a tancar la clau del jardí, amb la llanterna a mà i aguantant-me el berret sacudit pel vent.

El meu país en quin els nous dies no me atancen.

El meu país quin record implacable inonda el meu cor, car tot al voltant meu devia indistint, excepte el vals que m'obsedia amb els seus sanglots i un color sombrós de mar massa verda, que era el color de la meua melancolia parisiense.

FERRAN CANAMERAS

Las gracias de Madrid

digan ustedes prendas, méritos, encantos o delicias. Que todo es uno y lo mismo, aunque no lo sea, con tal que nos entendamos.

Madrid es delicioso y encantador. Es el paraíso terrenal, la décima maravilla del mundo. Es la capital de la alegría, de la gracia y del rumbo.

¿Que es la ciudad de más mendigos del universo? Eso no quita. ¿Que es la ciudad de los golfos y de las puñaladas a las muje-

—No me confundá usted, que servidort es mosso de cuerda.

res? ¿Y qué? ¿Que cada día recoge la policia muertos de hambre en las aceras? ¿Que más da? ¿Que en la mitad de las casas hay viruela? ¿Y qué tiene que ver?

Madrid con sus toros, con sus vagos, con sus mendicantes, con sus hambrones y hampones, con sus infinitas tabernas, con sus innumerables oficinas es siempre Madrid. Y a su lado el resto del mundo es guano.

Y especialmente el resto de España. Los embusteros andaluces, los avaros catalanes, los sórdidos gallegos, los brutos aragoneses no le deben a Madrid más que agradecimiento. ¡Después que se toma el trabajo de gobernarlos! No faltaria más.

A ver: ¿qué es, por ejemplo, Cataluña? Pues una ferreteria, un almacén de trapos, de paños mal tejidos y mal teñidos, un guirigay de horteras, de mercachiflis y de feriantes.

¿Y Barcelona? Un nidal de separatistas y de anarquistas, de bolcheviques y de sinfeñers.

En cambio, Madrid es de lo más barbián y castizo que hay en el mundo. Y que lo digan.

¿A que no adivinan ustedes que es lo que le tiene actualmente el alma en suspenso, que es lo que le tiene cortada la respiración a la corte?

Una cosa increíble. Una partida de ajedrez, que se está jugando entre el Círculo de Bellas Artes y el Casino de Madrid.

La partida hace dos semanas que empezó, y dicen que va a durar cuarenta y seis días.

Se juega por teléfono y las jugadas se acuerdan en junta.

Antes de mover un peón o un alfil se discute, se discute, se nota.

Los nombres de los jugadores que han tenido occurrencias geniales, ruedan por los cafés, por los salones, por las tertulias, por los periódicos.

Hoy es Luis Talavera el triunfador. Mañana el duque de Tal o de Cual.

De Palacio, del Gobierno y del Congreso preguntan por ellos y se interesan por la marcha de las operaciones ajedrecísticas.

¡Portentoso Madrid! ¡Bienhumorada corte de los Milagros! París tiene su Conferencia de la paz. Petersburgo sus bolcheviques. Berlín sus espartacos. Barcelona tiene sus sindicalistas y sus nacionalistas y su Asamblea de Ayuntamientos. Tú tienes tu partida de ajedrez.

Las hostilidades se suspendieron, el armisticio se firmó, pero el prometido y esperado indulto no fué concedido.

Posteriormente, y hostigados y apremiados por Barriobero, el presidente del Consejo y el ministro de Gracia y Justicia ofrecieron que el decreto de indulto apareciera en la Gaceta el día del santo del rey.

Y el día de San Alfonso ha pasado, y el indulto sigue inaccesible, como un fruto en la rama más alta del árbol, atormentando los ojos que lo codician.

Ese indulto tan pedido y tan prometido, tan deseado y tan regateado, parece el sueño o la pesadilla de una media noche de invierno.

Sabíamos que las promesas de nuestros politiquetes y politicones eran escrituras trazadas en la arena, en el agua o en el aire. Pero nunca hubiéramos creído que se pudiera jugar tan impiamente con la desgracia y burlar las esperanzas de unos millares de hombres, a quienes el exceso de su infortunio hace sagrados.

La concesión del indulto con motivo de un tan alto y feliz acontecimiento como el final de la guerra, era una idea bella y generosa. Pero nuestra mezquina y miserable política, nuestra política villana y chalana todo lo afea y afrenta, todo lo empuerca y macula.

Actualmente se susurra que la firma del indulto coincidirá con la del tratado de paz. Amén. Así sea.

El indulto debe otorgarse. Y si no hay intención de otorgarlo, debe el Gobierno hablar con claridad y no burlar la tranquilidad de veintitrés mil familias españolas, que tienen pedazos de su carne en las prisiones.

El indulto debe otorgarse. En unos casos por gracia, en otros por justicia.

Hay delitos que no son delitos. Y hay canalladas e infamias, que son verdaderos crímenes y no se castigan. El Código Penal es arcaico, casi todas las penas son excesivas. Por otra parte, la justicia es falible. Hay fallos que son verdaderos fallos a la justicia.

Ahí está el caso de ese criado del aristócrata jugador, que asesinó a su mujer en Sevilla. Ese criado, por orden de su amo, empeñaba las alhajas de la señora de éste. Descubierta la picardía, el criado, por no delatar a su señor, fué a la cárcel y a presidio.

Un caso como este debiera quitar el sueño a toda una nación.

ANGEL SAMBLANCAT

Evacuación de presidios

Pocos días antes de finalizar la guerra europea y de terminarse las batallas en el frente occidental, el Gobierno prometió que concedería un indulto general para celebrar la suspensión de las hostilidades y la firma del armisticio.

SONATA XXI

M'han fet treure el llaç; no sé pas que hi veu el senyor governador en que els nostres traus floreixin amb la flor d'or i sang, que és la bandera catalana.

Hi veurà moltes coses, don Carles González Rothwos; lo que estic segur és que encara, després de tant temps de romandre a Barcelona, no llusqui lo que ovirà un poeta fa trenta anys:

«Sigui brasa, sigui flama,
lo que hi ha de cert és foc.»

I que de que hi ha foc no en dubtin. Els cors de tots els catalans són avui unes brases i els nostres pits unes llars. Que vingui el general Aznar a escalfar-se-hi les mans.

Perfectament. L'entrada dels nostres parlamentaris al Congrès m'ha agradat molt. Tant En Cambó com En Domingo han quedat com persones. En Garriga clamant aquell «Mentida!» ha estat molt bé.

No m'agrada tant lo d'En Sedó. En Sedó... En Sedó... no sé que vos en digui d'aquest senyor senador; non placet. Podria fer que *El Noticiero* (mort son sogre) anés d'altra manera que no va.

El negoci és el negoci, sí, don Lluís; però Catalunya és Catalunya, sap? I vostè que tingué belles paraules per al proletariat en l'Assemblea, no m'ha agradat en el Senat avui. En canvi al senyor Alvaro de Figueroa li semblaren excel·lents.

Tot són gustos!
I tant com ho són! Al general Aznar li plauria que l'estat de guerra fos proclamat a Barcelona; que els paisans fessin de llimpies a tothom que portés estrelles als punys o galons a les mànigues; que els governadors declaressin sediciosos insignies fins avui respectades per tothom.

A mi no!...
Les botines me les llimpio sol amb saliva dejuna perquè de l'Estat Central no en rebo mai esmorzar, i amb lo poc que ara guanyem no n'hi ha més que per a l'escudella i carn d'olla de mig dia i les mongetes del vespre. Pobres de nosaltres!

I pensar que a París s'estàn lliberant pobles i més pobles!

Què hi farem!...
Mireu... bevem-hi.

MORITZ XV

Ciris trencats

Estranyant la lentitud amb que s'han emprès la feina els senyors representants de l'augusta Conferència, un modest observador, plegant *La Vanguardia* deia:

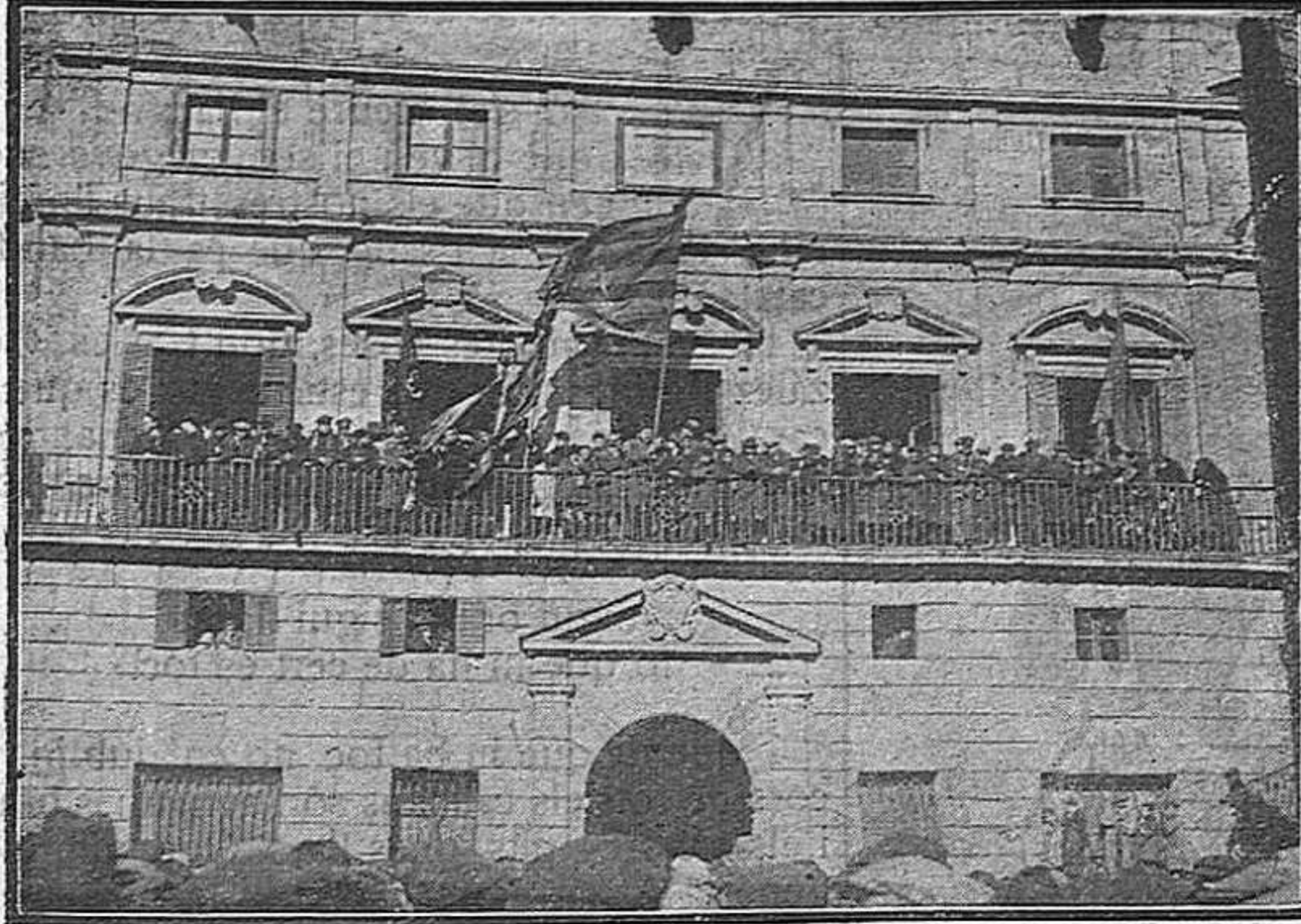
—Molts discursos, molt xiu-xiu, molta xerramenta prèvia, molts projectes excel·lents, moltes idees superbes, però en quant al punt final, lo més calent és l'aiguera. Què pensen aquests senyors? Per què no's donen més pressa? Estaran per fer la pau; tant temps com per fer la guerra?

—Alegra't, vanitós cursi, que per l'auto tant sospires i del qual, faltat de medis, jamaí disfrutar confies! Si el plan d'En Cambó prospera i íntegrament se realitza, dintre de tants o quants mesos, tu tindràs auto...nomia.

Ja fa dies que la feina al taller va escassejant, la guardiola està escurada, a l'armari no hi ha pa. —Deliciosa perspectiva! — diu l'home movent el cap: — De no venir prompte un canvi, què negre ho veig tot, mal llamp! — Obro de cop la finestra i mira al camp. Ha nevat!... — Quina broma més pesada! — exclama: — Ara ho veig tot blanc!...

Entusiasme per les Assemblees, a Reus

El balcó de la Casa de la Vila

Un grup de petits ciutadans

Tan jarrucos i tan enemistats que semblava que estaven fa dos dies En Dato i el Coixet, ja s'han donat l'abraçada.

I el miracle, com sempre, l'ha fet «el espantajo catalan», que en diuen ells.

Veritat és que d'aqueixes abraçades no'n fem cap cas, ja que molts cops acabem amb punyalades *traperas*. El que estremy més és el que porta l'estilet dins de la mànega.

Els parlamentaris i adjunts que parlaren en l'Assemblea de Municipis varen dir moltes coses que han sigut taxades per la censura.

Això és mal fet, i ademés resulta absolutament desprovisat d'eficàcia.

Només és ganes de fer-nos gastar deu cèntims. Perquè ara havem tingut de comprar un diari estranger per a enterar-nos-en.

La Junta titulada del Monument Pi i Margall ha acordat activar els treballs per a la pròxima erecció del esmentat monument al Passeig de Gràcia.

Ja era hora.

Pel discurs d'En Romanones contestant an En Cambó s'ha vist clar que el Govern està plenament convençut de l'importància de les Assemblees de Catalunya i de la «voluntat col·lectiva» dels catalans.

Aqueix convenciment no deixa d'ésser una bona senyal.

I si els governants fossin sensats, aqueix convenciment seria el punt de partida per a fer un bon camí dret a l'Espanya gran...

Han sigut clausurats, per qüestions d'ordre públic, el «Centre Autonomista de Dependents» i la *Liga Patriòtica Española*.

El bon llegidor ja'm dispensarà si deixó de fer comentaris sobre certes coses, certs fets i certes paraules.

Constantment, des de fa un quant temps, tenim — a manera d'espasa de Damocles — un llapiç roig—roig havia d'ésser!—damunt de les nostres *quarilles*.

Carreguem-nos de paciència i prenguin-ne la bona voluntat.

Dels corresponents a la província de Barcelona, un sol poble, Castellfuit de Riubregós, ha deixat de adherir-se a l'Autonomia de Catalunya.

Aquí d'aquella *dita* catalana.

«Per un frare no's perd el convent».

Es que no ens podem entendre?

Immediatament de haver-se fet sentir la veu de Catalunya en el Congrés de Diputats Espanyols, fou palesa l'incomprensió del problema català per part dels vells partits centralistes.

Les contínues interrupcions al parlar-se de «nacionalisme» i de «sobirania» demostraren tot seguit que aquells homes xorks segueixen desconeixent la bona intenció dels catalans de salvar a Espanya.

Però jés que no els diu res la col·laboració en l'Estatut Català de aqueixos homes eminentment espanyolistes que són En Lerroix, En Largo Caballero, els monàrquics, els reformistes i tants i tants altres?...

Un telegrama de Dublin anuncia que s'ha reunit l'Assemblea Constituent irlandesa, figurant uns cinquanta delegats.

Va declarar-se l'independència de Irlanda, la restauració de la república i l'immediata retirada de les tropes angleses.

Llegeixo que En Gasset se preocupa molt de una nova plaga de llagosta que ha invadit a algunes regions d'Espanya.

Que no s'hi amoini: no vé d'una plaga!

El dia de Sant Alfons, els conspicuus regionalistes enviaren *sendos* telegrames de felicitació al Palau Reial.

Què volen més?

Com era d'esperar, els diaris madrilenys *La Epoca* i *El Imparcial* apreten de ferm contra l'Estatut Català.

Lo qual vol dir que alguna cosa de bò tindrà el tal estatut, quan ells s'hi oposen amb tanta fúria.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Mossèn Benet, el rector més elegant de la comarca

que l'Alba prepara un «acte», que En Burell està molt discol, que En Sánchez Guerra murmura, que En Royo fundarà un circol... Però encara hi ha gent sèria que s'ocupa d'aquests tipus?..

Ha llegit, aquests del gas? Diuen que, si no els vé prompte el carbó que han adquirit, però que cap barco els porta, no tindran altre remei que suspendre el servei.

—Mosca!... —Calculi quin compromís, pels veïns de Barcelona; perquè, és clà, apagats els llums, si és que al fi el carbó s'agota, no sap lo que passarà? —Que'ns quedarem a les fosques.

C. GUMA

Els gasos asfixiants

Fou en un reconeixement per l'Alsàcia.

El pelut el trobà assentat sota d'un arbre amb el cap entre les mans com entregat a pregones meditacions.

Era un alemany d'En «Picarol», de coll i cames curtes. Tenia les orelles rectes com les nances de les olles i el nas d'embut com els escolapis.

Al sentir remor de passos s'alçà esverat. El *poilu* li apuntà el fusell.

—Res de Kameradel!—li digué. S'entregà content. El francès se l'endugué. Al poc rato se trobaren amb unes patrullas que també havien fet caça.

Pel camí, de regrés a les trinxeres, el pelut i el boche intimaren. Aquest era un home senzillot, incapaç de fer mal a ningú. El feren soldat com hagueren pogut fer-lo matalasser; amb prou feines s'explicava com l'havien dut allí, en aquell país desconegut. Li donaren un fusell i municions i el ficaren al tren. Després li digueren «matal» i ell matalava, com un goç que li tiren una pilota i li diuen «búscala!».

El pelut li recriminà els actes de barbarisme comesos pels seus companys d'armes. No en sabia res; ell no n'havia fet cap.

I tot seguit sortiren a relluir l'ús d'objectes de guerra, refutats, per massa criminals, per les nacions civilitzades. Les bales explosives, els gasos asfixiants...

Al sentir lo dels gasos asfixiants, el boche esclatà a riure.

—No ho cregueu—contestà el boche,—aquests gasos només han existit en la imaginació dels francesos...

—Còm! Jo em trobava en el Marne... —En el Marne? —Sí.

—Allò no eren gasos asfixiants. —.....?

I acostant-se més cap el pelut, el boche li digué a cau d'orella:

—Es que ens vàrem... *embrutar* de por.

EL MARQUÈS DE L'OS

—Veiam, per què estant com diuen, la pau a punt de firmar-se, augmenta el preu de les coses, en compte de rebaixar-se?

—Això no sap? —No, ho confesso. —La pregunta, a fé, és ben còmica. Tan atrassat viu encara en dinàmica econòmica?

—Tant, i per xò vaig en busca d'un Séneca que m'ho expliqui. —Vaja, passi-ho bé, home vàcuo! —Estigui bo, bolcheviqui!...

—Fa pena llegir la premsa!.. Que En Dato ha vist els conspicuus, que En Bergamin se'n va a Còrdoba, que En Gasset té el garrotillo,